

Regeringen vill ge polisen bättre möjligheter till husrannsakan

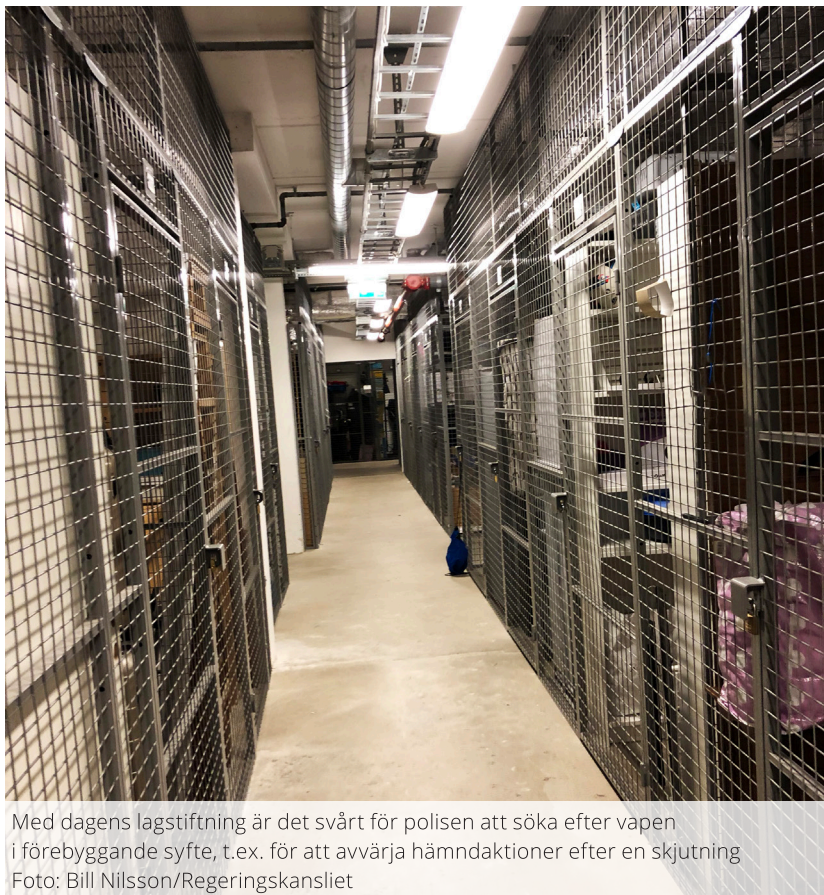
Skjutningar och sprängningar är ett allvarligt samhällsproblem. För att kunna söka efter skjutvapen och sprängämnen i kriminella miljöer behöver polisen ha tillgång till effektiva tvångsmedel. Polisens möjligheter till husrannsakan ska därför utredas. Inriktningen är att polisen ska få större befogenheter att söka efter bland annat skjutvapen och sprängämnen i brottsförebyggande syfte, till exempel för att avvärja hämndaktioner efter en skjutning. Utredningen ingår i regeringens 34-punktsprogram med ytterligare åtgärder mot gängkriminaliteten.

Bakgrund

Det dödliga skjutvapenvåldet i den kriminella miljön har ökat kraftigt under senare år. På senare tid har det också inträffat flera sprängningar med anknytning till kriminella grupperingar. För att motverka skjutningar och sprängningar behöver polisen på ett effektivt sätt kunna söka efter vapen och andra farliga föremål, till exempel sprängämnen, i kriminella miljöer.

Varför behövs det en utredning?

Polisen har redan vissa möjligheter att göra husrannsakan för att söka efter vapen och andra farliga föremål. När det pågår en förundersökning kan husrannsakan genomföras enligt regler i rättegångsbalken. Utanför en förundersökning, när det inte finns någon konkret misstanke

Med dagens lagstiftning är det svårt för polisen att söka efter vapen i förebyggande syfte, t.ex. för att avvärja hämndaktioner efter en skjutning
Foto: Bill Nilsson/Regeringskansliet

om brott, kan husrannsakan i vissa fall göras med stöd av polislagen. De möjligheterna är dock begränsade. Polismyndigheten har framfört att det behövs bättre möjligheter till husrannsakan i kända kriminella miljöer när det inte finns någon konkret brottsmisstanke. Regeringen delar den bedömningen och har därför tagit fram ett utredningsuppdrag.

Vad ska utredaren göra?

Det övergripande uppdraget är att se över polisens utrymme för husrannsakan utanför förundersökningar och att lämna förslag som förbättrar polisens möjligheter att söka efter vapen och andra farliga föremål. Uppdraget kan delas upp i tre delar.

1. Utredaren ska analysera vilka möjligheter polisen i dag har att göra husrannsakan för att söka efter vapen och andra farliga föremål utanför en för-

undersökning. Utredaren ska också beskriva vilka konkreta hinder nuvarande regler medför i polisens arbete med att förebygga och förhindra skjutningar, sprängningar och annan allvarlig brottslighet.

2. Var och en har ett grundläggande skydd mot husrannsakan, som en del av sina mänskliga rättigheter. Detta skydd är inte absolut utan får i vissa fall begränsas. Utredaren ska bedöma vilka begränsningar som är befogade i förhållande till ändamålet att förebygga och förhindra skjutningar, sprängningar och annan allvarlig brottslighet.
3. Utredaren ska lämna lagförslag som utökar polisens möjligheter att göra husrannsakan utanför förundersökningar i syfte att söka efter vapen och andra farliga föremål. Förslagen ska särskilt stärka polisens

möjligheter att genomföra husrannsakingar i kriminella miljöer för att förebygga och förhindra skjutningar, sprängningar och annan allvarlig brottslighet. Förslagen ska göra det möjligt att söka efter såväl skjutvapen och sprängämnen som andra farliga föremål och ämnen. Utredaren ska ta hänsyn till att sådana föremål kan förvaras på många olika sorters platser, till exempel i bostäder, andra typer av lokaler, fordon, väskor och skåp.

Utredaren och utredningstiden

Uppdraget har tilldelats Gunnel Lindberg, som är utredare och ordförande i Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2020.

regeringen.se/34-punktsprogrammet

